

КОНКУРС ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ЛЕКАРА У КЛИНИЧКОМ ЦЕНТРУ ИЗ ДРУГОГ УГЛА

По плану или по директиви

На питање да ли зна да ће се у КЦ Крагујевац запослити 14 лекара који раде на Факултету медицинских наука, ректор универзитета Небојша Арсенијевић одговара да не верује у то и да нема никаква сазнања о конкурсима. Ипак, очекује да се приме они којима би била обавеза да, ако то већ нису урадили, упишу докторске студије упоредо са специјализацијом

Еага која се створила око конкурса за запошљавање медицинског и немедицинског особља у Клиничком центру Крагујевац добија потпуно нове елементе. Позитивно светло на тамну, односно, недовољно осветљену страну процеса селекције и пријема лекара баца разговор који је вођен са кандидатима који су аплицирали за једно од шест радних места Института за онкологију и радиологију Клиничког центра Крагујевац. Наиме, у току само два дана обављено је око 180 разговора са кандидатима који су ушли у ужи избор и очекује се други круг разговора са онима које је комисија оциенила највишим оценама. Колико ће се кандидата наћи у најужем избору, не знамо, али ће, према информацијама које имамо, последњу реч дати професор др Предраг Саздановић, в.д. директора Клиничког центра Крагујевац.

У прошлом броју „Крагујевачких новина“ покушали смо да одговоримо на сумње које су ишле у прилог постојања интерног правилника који „везује руке“ комисији и ствара привилеговану групу кандидата. Недељу дана касније, уочи окончања читавог поступка на крају кога ће крагујевачки КЦ постати богатији за 20 нових лекара, долазе информације које указују да ће се за радно место у болници изборити тачно 14 лекара, сада запослених на Факултету медицинских наука – такозвани пријем из наставе, и шест лекара волонтера који већ неко време раде у КЦ Крагујевац без новчане накнаде, иако је волонтирање законом забрањено, о чему ће више речи бити у неком од наредних бројева нашег листа.

Подсетимо, прошле недеље, контактирали смо са професором др Предрагом Саздановићем, али он је одбио да у разговору за „Крагујевачке новине“ отклони све сумње у регуларност конкурса и најавио конференцију за медије када све буде готово. Управо то је и био разлог због

кога смо одлучили да пријема лекара на конкурс сагледамо из другог угла – код оних чији је посао да лекаре „производе“, а који се искуством и личним и професионалним квалитетима препоручују за разговор о овој теми. Реч је о Ректору крагујевачког Универзитета и саветнику за докторске академске студије, кадрове и финансије Факултета медицинских наука у Крагујевцу, професору др Небојши Арсенијевићу.

■ Како пропада наша медицина

Професор Арсенијевић није био сигуран да је прави саговорник о овој теми, будући да је рани однос са Клиничким центром раскинуо пре нешто мање од две године и прилично се удаљио од конкретних проблема са кадровима у тој установи. Но, оно у шта је сигуран јесте да, осим појединачних случајева, специјализације у клиничким центрима у читавој Србији нису одобриване од 2002. године када је несрећно закључено да постоји вишак специјалиста у земљи. Како каже, стављена је рампа тада и до данас није уклоњена.

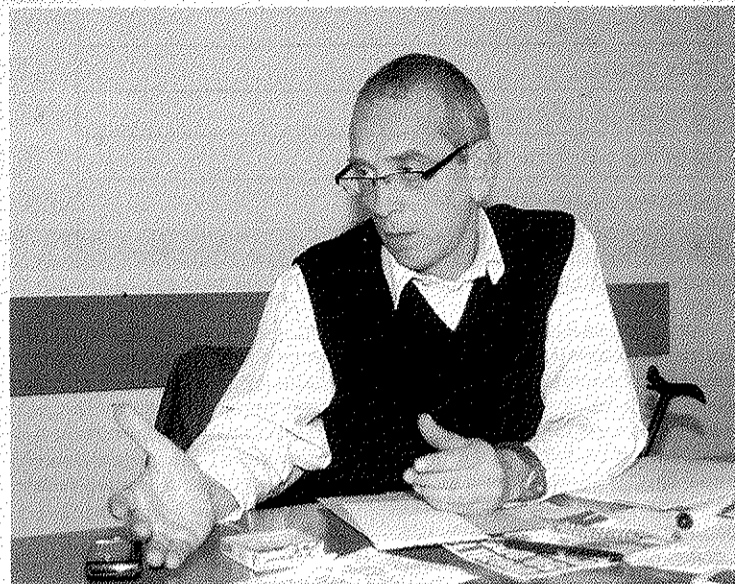
Према његовим речима, сматрало се да је то велики трошак, а није. Одабран је модел који је успешно примењиван у Данској, Француској, Словенији и још неким земљама, које су рачунале

на увоз лекара специјалиста из Источне Европе, па и са Балкана, када се буде регистровао дефицит.

– Како је рачунало наше Министарство тада и када су имали намеру да укину забрану специјализирања, мени није познато. Оно што ми је познато су катастрофалне последице овакве одлуке које је данас готово немогуће исправити. Прво, осипање и старење специјалистичког кадра. У време када сам напуштао Клинички центар просек старости специјалиста је био око 57 година, па тако имате данас „клинике“ са по два или три лекара и готово је немогуће организовати рад и дежурства. Друго, технолошки заостатак за развијеним земљама – млади људи уводе нове технологије тако што током специјализације и субспецијализације треба да науче и донесу нову методологију размишљања и рада. Ситуација је данас алармантна у том погледу и неопходно би било послати их на обуку у медицински развијене земље, јер остарели кадар нема ни снаге, а ни технолошких вештина које су неопходне. И треће, смањен квалитет кандидата који се пријављују за студирање медицине – треба уписати тешке студије које трају шест година када са сигурношћу знате да нећете добити ни посао ни специјализацију, истиче професор Небојша Арсенијевић.

ДА ЛИ ЈЕ КОНКУРС РАСПИСАН ЗА ЗАПОСЛЕНЕ НЕ ФАКУЛТЕТУ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА?

„НЕ БИХ БИО У КОЖИ ОНИХ КОЈИ ТРЕБА ДА ОДАБЕРУ“:
ПРОФЕСОР ДР НЕБОЈША АРСЕНИЈЕВИЋ

Парадоксално, наставља Арсенијевић, у последњих неколико година одобрен је велики број специјализација, али готово ниједна за клиничке центре, већ су то углавном волонтерске специјализације за незапослене лекаре или за оне које упућују у приватне здравствене установе. Како? Па одговор на то питање је лак и тужан. Да би неко добио специјализацију треба да буде запослен на неодређено време, а на снази је забрана запошљавања, с једне стране, као и чињеница да клиничком центру нису потребни лекари опште праксе запослени за стално, с друге стране. И тако у том врзном колу пропада наша медицина, здравствене установе и млади и паметни лекари.

Професор Арсенијевић даље истиче да и почетници знају, а камоли искусни људи, да је у сваком систему кључно улагање у људско знање и вештину, на другом месту је улагање у опрему, а тек након онога око чега се код нас диже галама – изградња нових капацитета. То је редослед и тачка. У противном се добија позориште без глумца или стадион без играча.

– У оваквој ситуацији Министарство је доделило 20 специјализација и истовремено сталних запослених за одабране. Ко ће их и како одабирати? Не знам, али знам да не бих био у кожи оних који треба да начине критеријуме и да одаберу. Како год буду радили нико неће бити задовољан и пљуштаће оптужбе за пристрасност сваке врсте и у том смислу разумем зашто је директор Клиничког центра одбио да било шта коментарише пре окончања конкурса. Био сам у тој улози и верујте ми да је време које се носи на леђима и савести неиздрживо, појашњава професор Арсенијевић.

■ Без сазнања о конкурсима

Један од тих разлога нужно укључује у причу и Факултет медицинских наука у Крагујевцу. Поставља се питање да ли ова образовна установа располаже кадровима за образовање будућих специјализаната.

Професор Арсенијевић истиче да је факултет функционалан и виталан систем који недостатке овакве врсте решава тако што шаље своје специјализанте да у другим центрима науче вештине за које овде нису у стању да спро-

веду адекватну обуку, као што и прима специјализанте других факултета за оне вештине у којима је факултет суверен.

– Клинички центар је наставна база факултета. Да објасним за оне којима није сасвим јасна ова фраза. Да би здравствена установа имала статус клиничког центра, мора имати клинике са тачно одређеним бројем професора факултета. Нема факултета без клиничког центра и обратно. Сваки лекар који заснује радни однос у Клиничком центру мора да се успешно усавршава и у струци и у науци, или му ту није место. Мора се пажљиво бирати јер један део оних који ће сада бити примљени, за једну деценију или мање морају постати наставници. То је тако и не може другачије јер у противном та установа неће сачувати свој статус, а тиме ће угрозити Факултет па и читав Универзитет, одговара Арсенијевић.

Према сазнањима до којих смо дошли посредством запослених у Клиничком центру, а који инсистирају на својој анонимности, питање које је било намењено професору Предрагу Саздановићу прослеђено је и ректору Арсенијевићу. Упитан да ли има сазнања да се већ зна за кога је конкурс у крагујевачком Клиничком центру расписан, те да ли може да прокоментарише информацију да ће Клинички центар Крагујевац запослити 14 лекара који су сада запослени на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу (тзв. пријем из наставе), професор Арсенијевић одговара да не верује да је тако и да нема никаквих сазнања о конкурсима, а камоли за кога је расписан. Оно што је сигурно, према његовим речима, је то да треба пажљиво одабрати и да, из разлога наведених у одговору на друго питање, са сигурношћу очекује да се приме они којима би била обавеза да, ако то већ нису урадили, упишу докторске студије упоредо са специјализацијом.

– Има доста младих лекара који раде на одређено време на Факултету, а волонтирају у Клиничком центру. Неки од њих су и на специјализацијама које им је доделио Факултет. У овој тачки ћу да застанем са објашњењима и да још једном кажем колико је тешко онима који бирају, закључује разговор професор Небојша Арсенијевић.

Слободан СТАМЕНИЋ

КАКО НАПНИ ИЗЛАЗ

Потребан дугорочни план кадровске обнове

Једино што видим као паметно је да Клинички центар и Факултет направе заједнички дугорочни план кадровске обнове и да се са таквим планом појаве пред државом. Тај план би подразумевао јасно сагледавање како развијати и које кадрове. Не буде ли тога остаће на оваквим стихичким ад хок акцијама које ће више уносит пометњу, хаос и неповерење него што ће дугорочно кадровски стабилизovati и оснажити Клинички центар. Факултет медицинских наука је у претходној деценији дао максимални допринос да се избегну овако тешке последице. Само примера ради, 2005. године Факултет је уписивао 260 студената у прву годину студија. Данас је тај број 88. Рационално, али економски готово неодрживо (држава и даље одваја средства према броју, а не према квалитету свршених доктора), јер се определио за квалитет који је морао произаћи

и произашао је увелико. Покушајте да замислите колики би број лекара данас био на бироу да тако није поступљено. Или, покушајте да замислите медијску пажњу која би уследила да је Медицински факултет у Београду учинио нешто слично. На тако смањен број (и наравно смањене дотације државе) повећао је број сарадника и наставника за преко стотину, опет да би кроз индивидуални рад са студентима побољшао квалитет. Многи од таквих сада раде у Клиничком центру волонтерски (има их неколико десетина) и у многоме растеређују запослене у тој установи. Тај и такав Факултет је у протеклој деценији постао четврта истраживачка установа у земљи испред свих медицинских факултета и иза само Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду. Остале две установе су институти САНУ. То није препознала ни наша локална јавност и о томе се много боље зна у Европи и свету него овде. Тај потенцијал и енергија треба да, уз разумно понашање државе, понесу и Клинички центар до установе чији ће назив бити у складу са садржајем, каже професор Небојша Арсенијевић.